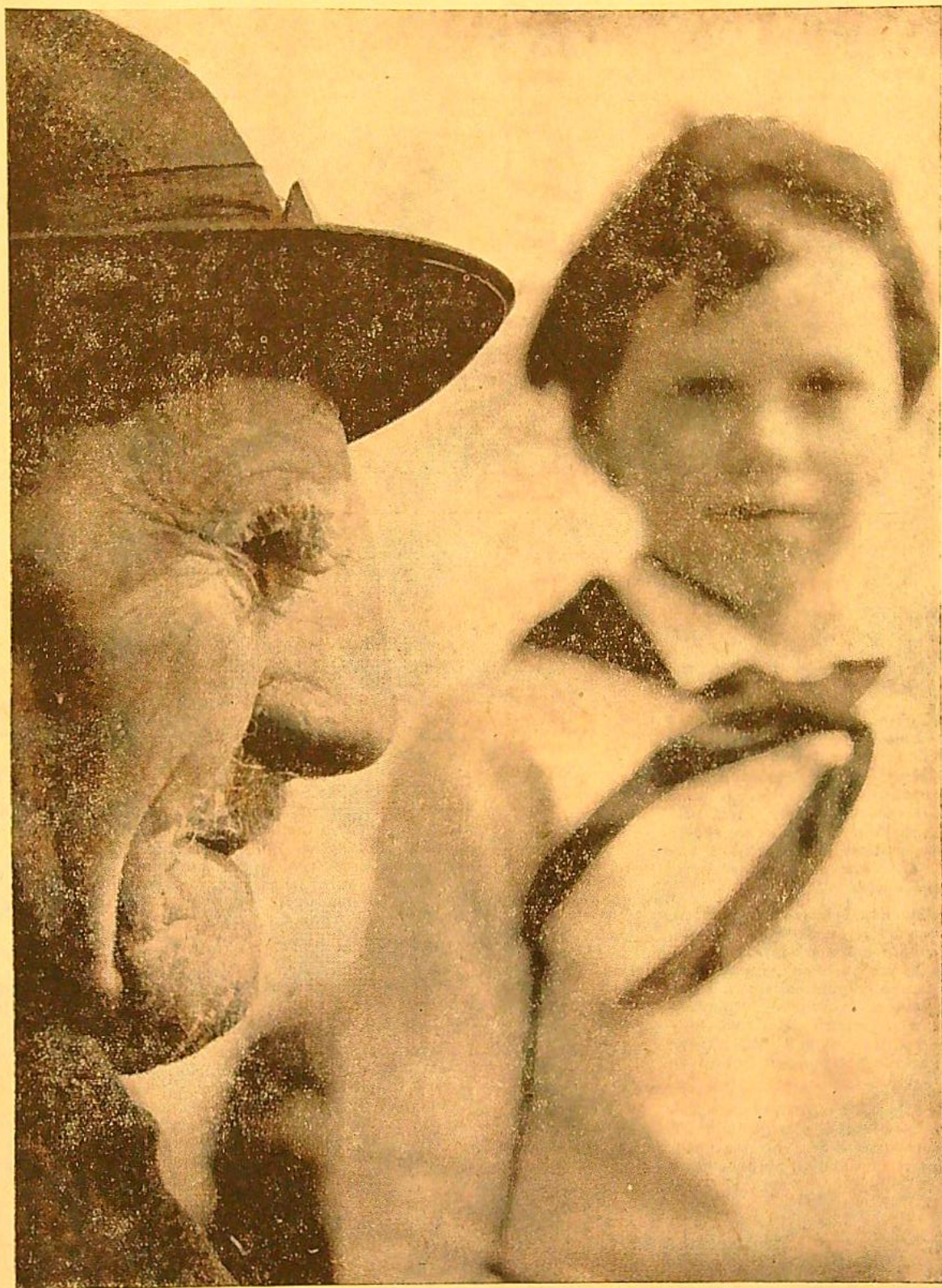

E 686

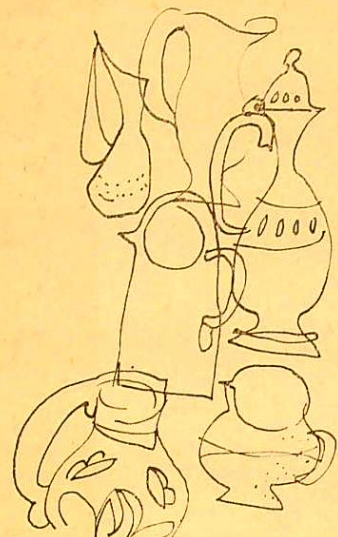
VĚTŠINA LIDÍ EXISTUJE, JENOM NĚKTERÍ ŽIJÍ.

Oscar Wilde.

6. SRPNA

JIRÁSKŮV HRONOV

36.

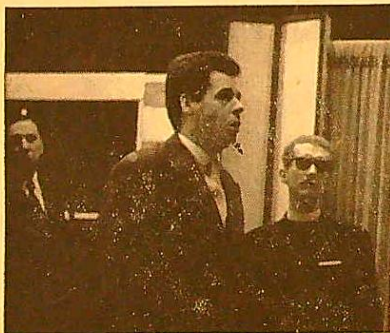

ZAHAJUJEME

Jako jsme už pětadvacetkrát začínali: před divadlem na náměstí se srdečnými slovy uvítání, jen hlav přibýlo a jejich oblečení je jiné než před lety. Seznamy účastníků celého festivalu opakují známá jména, jímž s radostí potřese rukou, těm, kteří přijíždějí poprvé, zvláště z klubu mladých, platí uvítání nejsrdečnější. Společně s občany města bude celé naše společenství opět týden pohromadě.

Začíná týden vzrušených debat v klubech, na lavičkách v parku i u stolu při obědě. Týden jiného světa má svůj půvab již od prvního Hronova, jak na to v časopise Československé divadlo vzpomínal arch. Freiwald. Chvilé oddechu, vystoupení nejlepších souborů LUT kraje, je letos záležitostí kulturních zařízení ROH. Spolu s JZD okresu Náchod tvoří řetězec patronů letošního festivalu.

Zahajujeme, a přejeme si, aby fotografové novin, kteří se rozběhnou po náměstí, fotografovali spokojené tváře. Aby také celý týden, ať v divadle či v klubu, na procházce i večer v parku — byl týdnem tvořivé radosti.

HRONOVSKÝ SLOUPEK

Vystoupil jsem na nádraží a objevil existenci několika fotografií jímž se prodíralo ranní slunce. Najednou jsem si uvědomil, že je tam vyfotografováno místo, kde jsem dosud nebyl — alespoň o tom nevím. Vyšinulo mne to trochu z rovnováhy. Tolik let sem jezdím, může být něco co jsem ještě neviděl, čeho jsem si všiml.

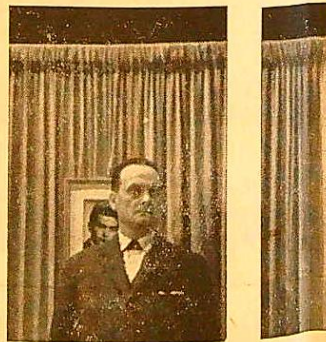
Jsou o našem povědomí ještě místa, kde jsme nebyli? Uznáváme Jiráskova dřívější zbožňování, náš jsme si místo pro Josefa Čapka, taktéž ale mluvíme o Egonu Hostovském, který je také z Hronova. Nejde jen o seznam rodáků, ale opravdové místo jeho tvorby a života v celkovém vědomí souviselosti. A tak začnou vyskakovat bílá místa jak zájezdy na honu, vznikají rychlé, stačí pár let odstupu. Najednou se stal člověk jednostranným, hluchým na jedno ucho. Zaklínali jsme se malými formami a zapínali si uši před Klicerou, Jiráskem. Začali podávat žádosti o devizové hry a svedli z nich jen Mlynáře a jeho dítě. V názoru najednou vznikne bílé místo, trhlina, která jen se trochu zazelene, již je zase jiná, rozměrnější.

Před divadlem zmizela ta stará bouda a místo ní vznikl krásný slavnatý trávník; i když to dalo Hronovským dost práce, přece se trávník dlel rychleji, než se zatrávňuje naše vědomí novými informacemi. Po řadu let se oficiálně formovala tuž ochotnického divadla, ale při tom vzniklo další prázdné místo — obecenstvo. V Hronově nejde o to, aby se konstatovalo, že pan Vejmelka hrál dobře či to bylo nebylo k vydržení. Pak přes pana Vejmelku není vidět prázdnotu na jiném a důležitém místě. Není dobře stavět hromosvod, po němž se vždycky někdo svezl — jednou to byli metodici, pak zase porotci, funkcionáři, Ústřední dům lidové tvorivosti a kdoví kdo ještě. Tohle bouřku neodstraní, ale po každém uhození prázdný flek. Karel Poláček vždycky radil, že „člověk musí tvrdě pracovat a být přitom vesel“. A to je asi recept jak objevit místa, kde jsme ještě nebyli. -pp-

● JABLONECKÝ SOUBOR TYL vystupuje v hronovském programu ve své historii poprvé. Také žánr hry, který hraje se v té šestatřicetce Hronov, objevil málokdy. A přesto Marie Octobre je zástupcem divadelního žánru, který pronikl do repertoáru amatérských souborů víc než hodně.

● Jablonec nad Nisou vstupuje tedy do našeho povědomí amatérským divadlem, nejen svým světoznámým sklem a krásnými výstavami. Soubor začal znovu pracovat v roce 1945 v počestném Jablonci a vyčet inscenací, které uvedl svědčí o vysokých cílech, které si za dvacet let své existence kladl — Bílá nemoc Karla Čapka, Jiráskův Jan Roháč, Gorbátovův Zákon zimního tábora a řada dalších. Prožití dnešního křtu na hronovských prknech přejeme, aby voda nebyla příliš studená, t. j. diváci a kmořti (t. j. porota) dali ty nejlepší rady do života. A ti, kteří Marii Octobre znají, ať neprozrazují pachatele, neboť detektivka má své zákony, nejen když se píše, ale i když se o ní mluví. Prozrazovat svým známým kdo to udělal, je medvědí služba představení i souboru. A to by nikdo nechtěl udělat!

„Vražda je jedinečná v tom, že poškozeného ničí, takže společnost se musí postavit místo oběti a žádat odškodnění jejím jménem; je to jediný zločin, na němž má společnost přímý zájem.“ Tolik názor W. H. Audena, S. S. Van Din tvrdí, že jde-li v románu o vraždu a pátrání „má čtenář pocit, že vynaložil námahu na něco, co za to stojí — co ho odškodňuje za duševní úsilí, které při čtení detektivky musil vyvinout.“ — V tom jsou i důvody proč velká hra — detektivka neztrácí své obdivovatele.

Milovani Iraskovi Hronovjaci,

esli to ma byt od srca k srcu, toš Vas musim pozdravit, jak něbožička maminka mi dycky prikazovali — enem tak, synku, jak ti zobak narost. A dyš se tē gdy gdo opta, esli bile lebo černe, něohlidaj se, co na to ten vpravo, co ten vlevo, nekruf se a neuhybaj, že strakate, takové aji makove. Rubni dycky hlava něhlava, tak jak to vidiš.

No, a tym zmy se dostali k tej ctasce první. Čemu ma byt porušena tradyca Iraskovych Hronovuf? Či leto a prazniny budu fčil byvat ob jeden rok? Alebo temu, že paru hlaf nalinkovalo zvrchu sutěž co dva roky? A čí teš se Vas gdo ptal, alebo koho z tych malučkych lidi dolu, co kemu bude vyhovovat? Něptali, divali se enem na sutěž, kery pry to prospěje. Dyš prospěje, toš prospěje, atsi je co dva roky, ale Iraskuf Hronof to je co ineho. Ditěditě, snad byste se něněchali obalamutit, že Hronof je němyslitelny bez sutěž. Ludkove, něstřečkujtē, dyt takova tradyca uš co sy musl vydrže! Enem ji trā byt věrny! Temu, jak slyšim takove řeči, ježim řbet jak kocur, dyš na ňho pysko dodiva. Vitē, nas žaden tak lechno a honem něvykuryje z tej reorganizovateľskej horečky. To my furt enem budem co sy nového zkusať, aji to, co uš bylo kolikrát vyzkusať, zase znova budem přezkušovat, co dyby tak ešče pravu ruku se za levym uchem poškrabat . . .

Pro mje, kery něvidim cil amaterskeho divadla ve vyrovnavaňu se proflikum, němusa byt v Hronově ukazovane špičkově vykony. Na ty se možu zajeť podivat do kapličky nad Vitavu, alebo kdě indě. Mje vjec zajima obraz celkoveho usila amaterskej

tforby, kery třebas enem ve skratce možu vidēť jedně u Vas. Vitē, to aji ono ma svoje vyhody a něvyhody, ale volna ruka při výběru repertoaru je něgdy g nězaplaceňu!

A nakoněc, co by si přal? Meně litaň z jednoho konce Hronova na druhu a kapku lepši ubytovani. Jak na tych společnych nocleharkach něbude zas ani kusek almary, kaj by Člověk moh vyvěsit šaty, divně budēm zas nad tym krutit hlavami.

Račl by večerami vidēť vjec volneho mista u stoluf; něgdy něni ani gde sednut a trochu si družně popovídat.

No, a potem mam ešče jednu kavkovu delikatnějši vjec, keru teš něbylo lza loni přehlednut, co bila do oči každého, gdo si zašel na Iraskuf hrob. Něvitē, co aji mi tam chybělo?

Tož tak, mili Hronovjaci napsal sem Vam paru slof, o kerych předsobně vim, že něpjudu každemu pod fusy. Někere fajnočky nad nimi ohru nos, bo si budu mysleť, že mi třeba hrklo f kuli, a dost možne, že si baj aji odpļuňu — co takove hora!Čisko zpod Beskyd nam tu budē do čehosy mluvit! Tož baj. Račl sem mýel držet jazyk za zubami, že? Ni! To by mi škodilo. Ale to, co si o mje gdo myslí špatneho, to mi něvadi. Ať se moje slova libja komu lebo nělibja. Reknut sem to musel bez poklonkovaňa, a sem klidny.

Bohumil Matula, Štramberk

Případ DETEKTIVKA

Piateho augusta je jedno z významných jubileí slovenského amatérského divadelnictva. — Před 125. rokem v Sobotíšti, vtedajšom mestečku, prvýkrát videli hrať divadlo v slovenskej reči. (hra „Vozka Petra Tretieho“) Založil ho Samuel Jurkovič, jeden z horlivých štúrovcov a národných buditeľov, obetavý osvetový pracovník i učiteľ.

Účinkovali v ňom, alebo ináč sa o jeho existenciu pričínili A. Sládkovič, J. M. Hurban, E. Štúr, J. Kalinčiak, J. Francisci, A. Jurkovičová a ďalší kultúrni a politickí dejatelia.

Ich vystúpenia sa stáli príležitosťou na stretávanie slov. vlastencov zo širokého okolia a často i za účasti takýchto hostí zo susednej Moravy. Jedno z ich vystúpení sa stalo priamym nástupom do revolúcie.

Činnosť tohto divadla zohrala v tom čase národnobuditeľskú a osvetovú funkciu slovenského ľudu na okoli.

Miestni, okresní a krajskí osvetoví pracovníci pripravili k tejto príležitosti milú slávnosť a na pamiatku jubilejnej udalosti odhalenie pamätnej tabule. (7. VIII.) Pre rozvíjanie tradície budú v západoslovenskom kraji každoročne súbory súťažní o zlatý veniec zakladateľa jubilejného divadla, Samuela Jurkoviča.

Z tejto slávnostnej príležitosti posielame všetkým účastníkom celostátnej prehliadky divadelných súborov v Hronove, srdečné divadelné pozdravy.

VLADISLAV BRZA

VÍTÁME ZAHRANIČNÍ NÁVŠTĚVNÍKY 36. JIRÁSKOVA HRONOVA

Z SSSR přijela do Hronova soudružka Kosieva, vedoucí odboru kultury Krasnopresňanské oblasti Moskvy. Z NDR přijela tříčlenná delegace, kterou tvoří Marta Nawrath, spisovatelka, soudružka Pitschmannová z ministerstva kultury v Berlíně, a třetím členem je soudruh Kreyer. — Na festivalu jim přejeme příjemný pobyt a řadu těch nejlepších zážitků.

KALENDÁŘ NOVINEK (a taky změn)

Včera dostali pořadatelé 36. JH telegram — až z Jugoslávie. Nebylo v něm však šplouchání Jadranu, ani pozdravy dalek, ale nepříjemná zpráva, že dr. Grossman v neděli nepříjede do Hronova. Nepředvídané okolnosti mu nedovolí, aby se včas vrátil. Pořadatelé však nenechají návštěvníkům volné dopoledne. Dr. Grossmana vystřídá pracovník Kabinetu pro dějiny českého divadla dr. Milan Obst, aby hovořil na zajímavé téma Výboje a podněty české poválečné dramatiky.

Dvě poroty v Hronově? Ještě to nikdy nebylo, ale letos to je. Ta druhá v tajemném složení Irena, Zdeněk, Svato-pluk, Emil, Stanislav se bude zabývat vyhledáním nejsympatičtějšího páru (samozřejmě hereckého) letošního festivalu. A ta první bude tradičně polemizovat se soubory ve Slávii. Nakonec Hronova si mohou vzájemně říct, která na tom byla lépe.

MİKROKEMPINK Mikrofora 66. Čs. rozhlas bude na Československu I. od 16.05 do 17.00 (od pondělí do čtvrtka) vysílat v pestrém pořadu písniček, aktualit a zajímavostí i záběry z Jiráskova Hronova.

Táborové ohně jsou v pravdě novinkou. V sobotu je první, a pak budou ještě tři. Příležitost pro všechny, kdo umí vyprávět, zpívat i hrát. Nejdřív přijde na řadu seriál tábornických písniček, pak trocha poezie, dále půjdeme strašidelnými místy Hronova a okolí a nakonec přijdou anekdoty. Ve 22.00 přesně se zapaluje táborák!

Nával diváků způsobil, že si některé soubory zahrají třikrát. V pondělí se hraje LUCERNA v 15, 18 a 20.30 hod. V úterý hraje Docela malé divadlo také třikrát v ZK MÁJ - Slávie. Pro změnu zase v jiných časech — ve 14, 17 a 20.30 hodin. Proto v pondělí a úterý pozor na hodinu uvedenou na vstupence.

ZPRAVODAJ 36. JIRÁSKOVA HRONOVA. VYDÁVÁ ŠTÁB 36. JH. REDAKCE: PETR PRŮŠA, ALICE ŽIDLICKÁ, LADISLAV RYBIŠAR. FOTOGRAFIE: JIŘÍ PRAŽÁK. TISK: MTZ 413 - PROVOZ HRONOV. — N-05*6491

JIRÁSKOVO DIVADLO

- 15.30 otevření výstavy zahraničních inscenací Karla Čapka, kterou připravil Památník bratří Čapků v Malých Svatoňovicích a muzeum v Trutnově. Zahájí a průvodní slovo pronese prom. historik Petr Průša z Hradce Králové.
- 16.30 slavnostní zahájení
36. Jiráskova Hronova
- 17.00 Jeanson, Duvivier, Robert, Kohout:
- 20.00 MARIE OCTOBRE
Hraje divadelní soubor J. K. Tyl OVS zaměstnanců školství a kultury v Jablonci nad Nisou
- 20.00 Uvítání souboru OB Bratislava-Nivy před divadlem
- 23.00 Beseda souborů s patrony — malý sál
a Klub mladých v Jiráskově divadle

PÓDIUM V PARKU

- Velké pódium:
- 17.30 Velká módní přehlídka n. p. KARA a n. p. TIBA
- 18.30 Písňe a tance z Krkonoš
Účinkuje soubor HORAL z Vrchlabí
- malé pódium:
- 20.00 Co se poudá a zpívá na horách
Vypráví J. Jirásko, zpívá trio souboru HORAL
Večer amatérských filmů Strojklubu Vrchlabí
- 22.00 Táborový oheň při tábornických písničkách

ZK MÁJ SLÁVIE

Společenské večery po večerním představení

Patroni dnešního zahajovacího dne 36. Jiráskova Hronova přejí všem účastníkům příjemný pobyt v Hronově a ty nejhezčí zážitky (včetně počasí): Strojklub Vrchlabí, JKP Úpice, ZK Texlen Horní Staré Město, Státní statek Broumov.